

○ คำร้อง/คำร้องเพิ่มเติม

คำร้องเลขที่...../๒๕.....

คณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ
(คณะกรรมการ วลพ.)

วันที่ ๒ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ข้าพเจ้า (ผู้ร้อง) นายชิษณุชาภา พานิช เกิดวันที่ ๒๑ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๙
อายุ ๒๕ ปี ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้เลขที่ ๒๐๗/๑๔๐๖ อาคารชุด ไลฟ์ อโศก - พระราม ๙
ถนนดินแดง แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี จังหวัดกรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๔๐๐

มีความประสงค์ยื่นคำร้อง (ผู้ถูกร้อง) สำนักฝึกอบรมวิชาว่าความ แห่งสภาทนายความ ใน
พระบรมราชูปถัมภ์ (Lawyer council Under The Royal Patronage) ที่ทำการ เลขที่ ๒๔๙
ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน จังหวัดกรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๒๒๐

- หมายเหตุ :
๑. การจัดทำคำร้อง ผู้ร้องไม่จำเป็นต้องทำตามรูปแบบของคำร้องนี้ แต่ให้มีเนื้อหาสาระสำคัญครบถ้วนตามที่ระบุไว้
 ๒. คำร้องต้องใช้ถ้อยคำสุภาพ และจัดทำเป็นภาษาไทย
 ๓. การยื่นคำร้องผู้ร้องต้องแนบสำเนาบัตรประชาชน หรือสำเนาเอกสารแสดงตัวบุคคลที่ทางราชการออกให้ พร้อมรับรองความถูกต้อง
 ๔. ผู้ร้องอาจแนบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) กรณีไม่อาจแนบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้ ให้ระบุเหตุที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานไว้ในคำร้องด้วย
 ๕. ผู้ร้องต้องจัดทำสำเนาคำร้อง
 ๖. กรณีผู้ร้องแนบพยานหลักฐานมาพร้อมคำร้อง ให้รับรองความถูกต้องพยานหลักฐานดังกล่าว
 ๗. ในกรณีที่มีผู้ร้องหรือผู้ถูกร้องหลายคน ให้จัดทำเอกสารชื่อและที่อยู่ของผู้ถูกร้องให้ครบและนำ

ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาเหตุที่เห็นว่าตนได้รับหรือจะได้รับความเสียหายในลักษณะ
ที่เป็น การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ (รายละเอียดแห่งการกระทำที่พอเข้าใจได้)

เนื่องจาก วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เวลาประมาณ ๑๔.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. ดิฉันเดินทางไปสำนัก
ฝึกอบรมวิชาว่าความ แห่งสภานายความ เพื่อสมัครเข้ารับการฝึกอบรมวิชาว่าความภาคฤดูร้อน การอบรมวิชา
ว่าความ รุ่นที่ ๕๗ สำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภานายความ ดิฉันได้ยื่นเอกสารอันเป็นหลักฐานในการ
สมัครตามระเบียบต่อเจ้าหน้าที่สำนักฝึกอบรม ชื่อนายนพพร กุศลรัตน์ ซึ่งเป็นผู้ทำการตรวจสอบเอกสารและ
พบว่าเอกสารบางรายการซึ่งเป็นภาษาอังกฤษนั้นยังไม่ถูกต้องโดยให้ไปดำเนินการติดต่อทางสถาบันอุดมศึกษา
ที่ดิฉันจบปริญญาตรีเพื่อออกใบเป็นภาษาไทยแทนแล้วนำมายื่นใหม่ ซึ่งดิฉันยอมรับข้อเท็จจริงดังกล่าวว่า
เอกสารส่วนหนึ่งของดิฉันยังไม่พร้อมจริงและยินดีจะมายื่นใหม่อีกครั้งเพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบ

แต่อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ดังกล่าวยังได้แจ้งแก่ดิฉันด้วยความกังวลอีกว่า ตามระเบียบของสำนัก
ฝึกอบรมวิชาว่าความ แห่งสภานายความ ไม่อนุญาตให้ดิฉันซึ่งเป็นผู้หญิงข้ามเพศ (Transgender) แต่งกาย
ในชุดของผู้หญิงตามเพศสภาพที่แท้จริงของดิฉันที่ปรากฏอยู่ได้ ทั้งนี้ แม่ดิฉันจะได้ศัลยกรรมหน้าอก และได้รับ
การผ่าตัดแปลงเพศ (Sex Affirmation Operation) แล้วก็ตาม ก็ต้องสวมใส่ชุดผู้ชายในการเข้าสอบข้อเขียน
มิฉะนั้น กรรมการจะตัดคะแนนการแต่งกายของดิฉันจากคะแนนที่ดิฉันทำได้ อันอาจส่งผลให้คะแนนของดิฉัน
ที่อาจถึงเกณฑ์ในตอนแรกต้องถูกตัดจนไม่ผ่านการอบรมเพื่อสอบภาคปฏิบัติต่อไป ทำให้ดิฉันได้รับความ
เสียหายหรือจะได้รับความเสียหายอย่างแน่แท้

อนึ่ง แม่เจ้าหน้าที่จะแจ้งทางออกให้ดิฉันโดยให้ดิฉันทำหนังสือขออนุญาตแต่งกายในชุดผู้หญิงในการ
เข้าสอบยื่นต่อผู้อำนวยการสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความ แห่งสภานายความ โดยให้อธิบายสภาพร่างกายที่ดิฉัน
เป็นว่าเหตุใดจึงจำเป็นต้องแต่งกายเป็นเพศหญิง พร้อมแนบใบรับรองจากแพทย์ของโรงพยาบาลที่ดิฉันแปลง
เพศว่าดิฉันได้รับการแปลงเพศแล้ว ประกอบกับให้ติดรูปของดิฉันที่เป็นอยู่ในสภาพปัจจุบันลงในใบขออนุญาต
นั้นด้วย เพื่อนำเข้าที่ประชุมและพิจารณาว่าจะอนุญาตหรือไม่ต่อไป

ทั้งนี้ ตามประกาศสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความ ที่ทางเจ้าหน้าที่ของสำนักฝึกอบรมได้กรุณาขอให้แก่
ดิฉันเพื่ออ้างอิงนั้น ดิฉันได้อ่านและตรวจทานโดยละเอียดแล้ว เห็นว่า ในหน้าที่ ๘ เรื่องระเบียบการสอบ
ข้อเขียนของสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความ

ข้อ ๒ กำหนดว่า

ผู้เข้าสอบจะต้องแต่งกายสุภาพตามระเบียบของสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความ ดังนี้

ชาย - กางเกงขายาวทรงสุภาพสุภาพสีด้าหรือสีกรมท่า เสื้อเชิ้ตสีขาวแขนยาว ผูกเนคไทสีด้า หรือเสื้อ
ชุดไทย (พระราชทาน) แบบแขนสั้นหรือแขนยาว สีเข้ม รองเท้าหนังหุ้มส้นสีด้า หรือสีน้ำตาล

หญิง - กระโปรงสีด้า หรือสีกรมท่า เสื้อเชิ้ตสีขาว รองเท้าหนังหุ้มส้นสีด้าหรือสีน้ำตาล ทั้งนี้ ให้อยู่ใน

ดุลยพินิจของกรรมการควบคุมการสอบ

และ ข้อ ๑๔ กำหนดว่า

ผู้เข้าสอบที่ฝ่าฝืนระเบียบการสอบ จะถูกห้ามเข้าสอบ หรือถูกตัดคะแนน...

ระเบียบการแต่งกายข้างต้นนั้น ถือเป็นทางเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศต่อตัวดิฉันซึ่งมีเพศกำเนิดเป็นชายแต่มีเพศสภาพเป็นหญิงแล้ว ตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพราะจะต้องถูกกรรมการลงโทษอย่างใดอย่างหนึ่งตามระบุไว้ใน ข้อ ๑๔ แล้วนั้น

ต่อมาดิฉันจึงได้รวบรวมเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งการสมัครฝึกอบรมวิชาว่าความ และทำหนังสือแจ้งความไม่ประสงค์ยื่นหนังสือขออนุญาตแต่งกายเป็นหญิงตามที่เจ้าหน้าที่กรุณาแจ้งแก่ดิฉันข้างต้นซึ่งดิฉันได้แนบมาท้ายคำร้องนี้แล้วนั้น แนบไปกับหลักฐานการสมัครอื่นด้วยเพื่อดำเนินการสมัครฝึกอบรมต่อไป โดยจัดส่งให้สำนักฝึกอบรม ในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดย บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ตามที่อยู่ที่สำนักฝึกอบรมประกาศสำหรับกรณีของผู้ที่เคยสมัครอบรมแล้ว แทนการยื่นหนังสือขออนุญาตแต่งกายเป็นหญิงอันเป็นทางออกที่เจ้าหน้าที่แนะนำ

ด้วยความเคารพอย่างสูง ทางออกดังกล่าวคือสิ่งที่ดิฉันต้องดำเนินการติดต่อกับสถานพยาบาลเพื่อขอออกใบรับรองแพทย์ ประกอบกับต้องเขียนคำร้องและติดภาพตนเองลงไปด้วยนั้น ดิฉันเห็นว่า ไม่เป็นธรรมต่อตัวดิฉันและบุคคลข้ามเพศทุกคน เพราะหากผู้สมัครเป็นหญิงหรือชายโดยกำเนิดแล้วไม่ข้ามเพศก็ไม่จำเป็นต้องมาดำเนินการในขั้นตอนนี้เพิ่มเติมอีก กล่าวคือ เมื่อหลักฐานที่กำหนดไว้ในระเบียบครบถ้วนก็สามารถสมัครฝึกอบรมและเข้าสอบข้อเขียนได้อย่างไม่มีบทกำหนดโทษหรือเงื่อนไขความรับผิดชอบใด ๆ เช่น จะถูกตัดคะแนนหรือถูกห้ามเข้าห้องสอบเพราะแต่งกายไม่ตรงตามเพศโดยกำเนิด แต่บุคคลที่มีเพศสภาพที่ไม่ตรงกับเพศกำเนิดอย่างดิฉันกลับต้องถูกตั้งกฎเกณฑ์ ระเบียบ หรือแนวปฏิบัติอันเป็นอุปสรรคเพิ่มเติมขึ้นมาจากผู้อื่น ทำให้ดิฉันรู้สึกว่สิ่งที่ดิฉันเป็นอยู่ผิดแผกแตกต่างจากมนุษย์คนอื่นในสังคม และต้องการการรับรองความเป็นคนเพิ่มอีกชั้นหนึ่งเพื่อให้มีสิทธิเท่าเทียมกับผู้อื่น อันถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งวางหลักว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ หมายความว่า การกระทำหรือไม่กระทำการใดอันเป็นการแบ่งแยก กีดกัน หรือจำกัดสิทธิประโยชน์ใด ๆ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม โดยปราศจากความชอบธรรม เพราะเหตุที่บุคคลนั้นเป็นเพศชายหรือเพศหญิง หรือมีการแสดงออกที่แตกต่างจากเพศโดยกำเนิด” ซึ่ง มาตรา ๑๗ วรรคแรก บัญญัติว่า จะกระทำมิได้ ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ประกอบวรรคสาม การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าจะด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่อง...เพศ...สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล...การศึกษาอบรม..หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้

ด้วยเหตุนี้ ดิฉันจึงขอพึ่งบารมีแห่งกฎหมายโดยสุจริต เพื่ออำนวยความเป็นธรรมให้แก่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของตัวเองและพลเมืองที่เป็นคนข้ามเพศ (Transgender) ในประเทศไทยที่กำลังศึกษาวิชา

นิติศาสตร์อยู่หรือจบแล้วและมีความประสงค์จะดำรงสัมมาอาชีพทนายความอันเป็นอาชีพที่ทรงเกียรติยิ่งเพื่อช่วยเหลือประชาชนในด้านกฎหมายและการใช้สิทธิทางศาลตามกฎหมายต่อไป ทั้งนี้ โดยอยู่บนพื้นฐานแห่งความถูกต้องเป็นธรรมและเท่าเทียมต่อบุคคลในทุกเพศสภาวะ (genders)

คำขอหรือความประสงค์ของผู้ร้อง (ระบுவัตถุประสงค์หรือความต้องการของผู้ร้อง)

ดิฉันมีความประสงค์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ (คณะกรรมการ วลพ.) ได้กรุณาวินิจฉัยข้อเท็จจริงซึ่งเป็นเหตุที่ทำให้ดิฉันได้รับหรือจะได้รับความเสียหายอย่างแน่แท้ ดังกล่าวข้างต้นด้วย ทั้งนี้ ให้ทางคณะกรรมการช่วยเรียกร้องความเป็นธรรมให้แก่ดิฉัน ซึ่งจะไม่เพียงแต่นำมาซึ่งความเท่าเทียมทางเพศต่อตัวดิฉันแต่ยังรวมถึงบุคคลทุกคนในประเทศไทยตลอดจนลูกหลานของพวกเขาสืบไป

ในการนี้ ตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง วางหลักว่า การกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ ประกาศ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานรัฐ องค์กร เอกชน หรือบุคคลใดในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศจะกระทำมิได้

ดังนั้น ดิฉันมีความประสงค์โดยสุจริต ให้สำนักฝึกอบรมวิชาว่าความ แห่งสภาทนายความ ซึ่งเป็นหน่วยงานเอกชนที่ใช้อำนาจรัฐในการจัดกิจการให้การศึกษาอบรมวิชาว่าความแก่ผู้มีความประสงค์จะเป็นทนายความอันเป็นบริการสาธารณะด้านการให้การศึกษาประเภทหนึ่ง พิจารณาแก้ไขกฎ ประกาศ และระเบียบทั้งหมดของสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภาทนายความ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่เกี่ยวข้องกับการแต่งกายให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยให้บุคคลข้ามเพศ (Transgender) ที่มีเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด (ตามบัตรประชาชน) นั้น มีสิทธิที่จะแต่งกายให้สุภาพเหมาะสมตรงตามเพศสภาพอันแท้จริงได้ กล่าวคือ ให้บุคคลที่มีเพศสภาพหญิงแต่งกายในชุดผู้หญิงตามแบบระเบียบที่ถูกต้องของสำนักอบรมได้ และเป็นเช่นเดียวกันนั้นกับบุคคลที่มีเพศสภาพชายด้วย

ทั้งนี้ สำนักฝึกอบรมวิชาว่าความ แห่งสภาทนายความ อาจดำเนินการดังนี้

๑. แก้ไขกฎ ประกาศ หรือระเบียบทั้งหมดของสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภาทนายความ ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยแก้จากคำว่า “ชาย” เป็น “เพศสภาพชาย” และคำว่า “หญิง” เป็น “เพศสภาพหญิง” โดยอาศัยความหมายของคำว่า เพศสภาพ ตามที่คณะกรรมการชำระพจนานุกรมได้มีมติให้เก็บคำศัพท์และกำหนดบทนิยามไว้แล้วตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนี้ “เพศสภาพ น. ความเป็นหญิงหรือเป็น

ชาย เช่น เขามีเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด. (อ. gender).” ทั้งนี้ ตาม บันทึกแถลงการณ์ของ สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (Office of the Royal Society) ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๐

หรือ

๒. อาจแก้ไขเพิ่มเติมกฎ ประกาศ หรือระเบียบทั้งหมดของสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภา ทนายความ ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยให้เพิ่มข้อความดังต่อไปนี้หรือในทำนองเดียวกันนี้ คือ
- ๑) ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาว่าความ แห่งสภาทนายความ ที่มีอัตลักษณ์ทางเพศไม่ตรงกับ เพศกำเนิด มีสิทธิแต่งกายเข้าสอบข้อเขียน สอบสัมภาษณ์ หรือสอบวัดผลอื่น ๆ ตามอัต ลักษณ์ทางเพศของตนได้แต่จะต้องแต่งกายในลักษณะสุภาพเรียบร้อยและถูกต้องตาม ข้อบังคับหรือระเบียบของสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความ แห่งสภาทนายความ ว่าด้วย เครื่องแบบ เครื่องแต่งกาย หรือเครื่องหมายของผู้ฝึกอบรม และให้ใช้รวมตลอดถึงการ แต่งกายเข้าอบรม และเข้าฝึกหัดงานด้วย
 - ๒) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาว่าความ แห่งสภาทนายความ ที่มีอัตลักษณ์ทางเพศไม่ตรงกับ เพศกำเนิด มีสิทธิแต่งกายเพื่อเข้ารับประกาศนียบัตรใบอนุญาตให้เป็นทนายความเมื่อ สำเร็จการศึกษาอบรม ตามอัตลักษณ์ทางเพศของตนได้แต่จะต้องแต่งกายในลักษณะ สุภาพเรียบร้อยและถูกต้องตามข้อบังคับหรือระเบียบว่าด้วยการแต่งกายเข้ารับ ประกาศนียบัตรใบอนุญาตให้เป็นทนายความ
 - ๓) ผู้ปฏิบัติงาน พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ในสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความ แห่งสภาทนายความ ในพระบรมราชูปถัมภ์ พึงปฏิบัติต่อผู้เข้ารับหรือสมัครเข้ารับการฝึกอบรมที่มีอัตลักษณ์ ทางเพศหรือเพศวิถีไม่ตรงกับเพศกำเนิด โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเท่าเทียมระหว่างเพศ
ทั้งนี้ การกลั่นแกล้ง ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ ช่มเหง ล้อเลียน ตีตรา หรือแสดงกิริยาที่ไม่ สุภาพอันเป็นการไม่ให้เกิดเกียรติแก่ผู้ฝึกหรือสมัครเข้าฝึกอบรม ถือเป็นความผิดทางวินัย
 - ๔) ห้ามมิให้ส่วนงานหรือหน่วยงานภายในส่วนงาน ออกกฎ ประกาศ ระเบียบ หรือ ข้อกำหนดแนวปฏิบัติใด ๆ อันเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อผู้เข้าฝึกอบรม เข้า สอบ หรือเข้าฝึกหัดปฏิบัติงานใด ๆ ที่มีอัตลักษณ์ทางเพศหรือเพศวิถีไม่ตรงกับเพศกำเนิด

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าคำร้องนี้มีใช่เป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือ
ที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว และขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็น
ความจริงทุกประการ

ลงชื่อ..... ผู้ร้อง
(ชัชฌาภา พานิช)

